

Centenari de l'arribada del tren de via mètrica a Manresa

L'arribada del tren de via mètrica a Manresa l'any 1924 va suposar la culminació de la gran xarxa de via estreta catalana. El projecte havia nascut a partir de la unió de tres petits carrilets que circulaven per les conques dels rius Llobregat i Anoia i que es van convertir en la línia de via estreta més important de Catalunya i una de les més modernes d'Europa. Al llarg dels seus 175 quilòmetres de vies, per la xarxa van circular les millors xifres de viatgers i mercaderies registrades fins a l'època, alhora que les comarques de la Catalunya Central van experimentar un gran desenvolupament industrial i social.

Ferrocarrils commemora aquesta efemèride amb una exposició i un llibre que repassen la història dels Ferrocarrils Catalans des dels seus orígens, a finals del segle XIX, fins a l'actualitat; una història que transcorre a través de diferents etapes clau:

1. **Els carrilets del Llobregat i l'Anoia:** La industrialització de Catalunya a finals del segle XIX va impulsar la creació dels primers carrilets, línies ferroviàries de via estreta que connectaven zones industrials i rurals. Aquesta expansió va ser clau per al creixement econòmic de comarques com el Bages i el Berguedà.
2. **La culminació de la xarxa l'any 1924:** La fundació de la Compañía General de Ferrocarriles Catalanes (CGFC) el 1920 va suposar la interconnexió de diverses línies i va culminar amb la connexió entre Manresa i Barcelona a través de Sant Vicenç de Castellet. Aquesta fita va consolidar la xarxa com un dels eixos de transport més importants de la Catalunya central.
3. **Des de l'esplendor dels anys vint fins a la foscor dels trenta:** La dècada dels anys vint va ser la de màxima expansió, però la crisi del 1929 i la Guerra Civil van impactar greument en la xarxa, deteriorant infraestructures vitals i fent trontollar l'estabilitat financera de la companyia.
4. **La recuperació de la postguerra:** Després del conflicte, els Ferrocarrils Catalans van patir greus danys, però un pla de recuperació implementat pel govern central va permetre la reconstrucció d'infraestructures i la introducció de noves tecnologies durant els anys cinquanta.
5. **Modernització als anys seixanta i crisi als setanta:** Els seixanta van portar millores com l'electrificació de línies clau, però la crisi energètica dels anys setanta i la competència del transport per carretera van generar noves dificultats, agreujant la situació de la xarxa.
6. **L'etapa de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya:** A partir de 1979, la Generalitat va prendre el control de la xarxa ferroviària. Aquesta nova etapa es va caracteritzar per un intens procés de renovació i modernització, amb la creació de noves estacions, la millora de la seguretat i l'actualització del material mòbil.

7. **La transformació al segle XXI:** Els últims anys, els FGC ha continuat la seva transformació, amb una forta aposta per la sostenibilitat, incloent l'ús de locomotores duals i energies renovables, així com una ampliació del servei de transport de mercaderies.

HORARIS I LLOCS DE VISITA DE L'EXPOSICIÓ:

"LA CULMINACIÓ DE LA GRAN XARXA DE VIA ESTRETA CATALANA"

MANRESA

Museu del Barroc de Manresa.

<https://museudelbarroc.cat/exposicio-trens-ferrocarrils-catalans/>

Del 16 d'octubre al 3 de novembre:

- De dimarts a dissabte de 10 a 18 h
- Diumenges i festius de 10 a 15 h

CASTELLBELL I EL VILAR

A la "Casa del Director" de la fàbrica Bures

<https://maps.app.goo.gl/QkQKG9m1P83ttMry8>

- Dissabte 16 i 23 de novembre de 10 a 13 h i de 17 a 20 h
- Diumenge 17 i 24 de novembre de 10 a 13 h